

معاونت پژوهش‌های
کاربردی

سند

نظرات استدلالی

طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی (مرحله دوم)

شماره مسلسل: ۴۰۳۲۰۰۹

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۲۰

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه
احزاب سیاسی (مرحله دوم)

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۱۱/۱۷

کد ترازش: ۴۰۳۳۰۰۹

۱۴۰۲/۰۳/۲۰

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۴۰۰/۱۲/۰۷

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی (مرحله دوم)

درباره‌ی مصوبه

«طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی» در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۳۰ اعلام وصول و جهت طی مراحل قانونی به هیئت رئیسه‌ی مجلس تقدیم شد.

مجلس شورای اسلامی این طرح را در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۹ با اصلاحاتی به تصویب رساند و مصوبه‌ی خود را برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال کرد. شورای نگهبان با بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۲، مفاد آن را واجد ابهام دانست و نظر خود در این خصوص را به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

سپس مجلس شورای اسلامی در راستای تأمین نظر شورای نگهبان، در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۷ اصلاحاتی را در مصوبه اعمال و مصوبه‌ی اصلاحی را از طریق نامه‌ی شماره ۴۹/۱۰۱۹۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۹ ارسال کرد. شورا بررسی مصوبه‌ی اعاده‌شده را در دستور جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۴ قرار دارد و این بار مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص نداد و نظر خود را در قالب نامه‌ی شماره ۱۰۲/۲۹۷۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ اعلام کرد.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی (مرحله دوم)»

ماده واحده -

[ماده واحده و پیوست آن به شرح زیر اصلاح می شود]:
از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، احکام قانونی مذکور در پیوست، منسوخ اعلام می گردد.

▪ دیدگاه عدم ابهام

در متن ماده واحده سابق اشاره شده بود که احکام قانونی حوزه‌ی احزاب سیاسی که منسوخ ضمنی، منتفی یا منقضی شده‌اند، بی اعتبار خواهند بود. استفاده از لفظ «بی اعتبار» با توجه به اینکه در ادبیات حقوقی و قانون گذاری دارای معنا و سابقه‌ی مشخصی نبود، از سوی شورای نگهبان واجد ابهام شناخته شد. اکنون که در اصلاحات صورت گرفته، عبارت «منسوخ» جایگزین عبارت مبهم «بی اعتبار» شده است، طبعاً ابهام شورا در این خصوص نیز مرتفع شده است.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی در خصوص طرح فهرست قانونی احکام نامعتبر در حوزه احزاب سیاسی، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله‌العالی

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸)

تهران | خیابان شهید بهشتی
خیابان سرافراز | کوچه پنجم | پلاک ۱۱

www.ccri.ac.ir

کدپستی ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳
دیپارخانه ۰۲۱۸۸۵۳۳۴۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان